

A Csongrád megyei közös gazdaságok közül elsőnek a szenesi Termál Tsz indított üzemi lapot. A havonként megjelenő újság első száma beszámolt a szövetkezet egy évtizedes múltjáról, eredményeiről. Ez idő alatt földterületük megtízszereződött, s ma már tízennyolcezer holdon gazdálkodnak.

A téész legfejlettebb üzeme a dísznövénykertészet. Budapestnél Szegezen, Békéscsabán, Kiskunfélegyházán és Kunszentmártonban nyitottak virágüzletet. Külföldre több mint egymillió szál vágott székfűt szállítanak évente. Primőrúrik is sok országban keresettek. A Német Demokratikus Köztársaságba, Svédországba, Csehszlovákiába és a Német Szövetségi Köztársaságba tavaly például 8 ezer 600 mázsa korai zöldségféléket exportáltak. A virágok és a primőrök termelésére kitűnnek az adottságaik, mert a szövetkezetnek jelenleg már nyolc bővizű termálkútja van. Ezért is választotta a közös gazdaság a Termál nevet.

— Ön szerint kedves igazgató, főmérnök, vagy osztályvezető elvtárs, milyen a jó titkárnő?

— Művelt, szorgalmas, ügyes, rendes, figyelmes, nem feledékeny, precíz, ápolott, érti a munkáját, érdeklődik amit csinál, felelősséggel...

— Elég, elég!
— Hogy ennyi követelménynek, igénynek eleget tegyen, ön, kedves titkárnő, mit tesz?

— Beiratkoztam a TIT titkárnőképző kollégiumára.

— És mit ér ez a tanfolyam?

— Nagyon sokat. Hiszen csupa olyan tárgy előadást hallgatunk, amely gyakorlati munkánk során szükséges. Magyar nyelvet és stílust, gazdasági ismereteket, ügyvitelt, levelezési ismereteket, jogot, kulturált magatartást. Az érettségizettek egy, a nem érettségizettek két év alatt. Hallottam, 2 éves kísérleti tanfolyamot indítottak a gép- és gyorsíró iskolai tanulók számára is.

A TIT József Attila Szabadegyetemén tíz éve kezdődött meg a titkárnők továbbképzése. A mai formában 1967 óta működik. Változatos témákkal ismerkednek, gyakorlati tanácsokat kapnak a hallgatók. Úgyelnek arra, hogy az órák ne legye-

nek fásaszók — hiszen héttente kétszer, 3-3 órára munka után jönnek a titkárnők és a leendő titkárnők.

Több csoportban, 200-nál többen iratkoztak be a tanfolyamra — sok közöttük a gyakorlott titkárnő, de bőven van gyors- és gépiró, adminisztrátor, technikus, előadó. Járnak saját elhatározásukból és munkahelyük javaslata. Néhányuknak a vállalat fizeti az évi 600 forintos részvételi díjat. Akadt olyan is, akinek a tanfolyam elvégzése után térítették meg költségeit, mert észrevették — megérte. Járnak vidékről — Vácra, Százhalombattára, Monorról, Maglódról. Sőt még a kecskeméti TÚZEP is küldött egy hallgatót, természetesen útiköltségét, szállótartását is fedezik. Néhány vállalat a fővárosban és vidéken, kihelyezett titkárnőtovábbképző tanfolyamot rendezett, így a Pamutnyomóipari Vállalat, az Ozdi Kohászati Művek, ezenkívül Egerben, Szegezen, Debrecenben van hasonló tanfolyam.

Végighallgattam egy-egy órát magyar nyelvből, ügyvitelből és kulturált magatartásból. Az előbbin nyelvtan, helyesírás, stílusgyakorlatok szerepeltek. Éppen a rokonértelmű szavakról, a szólásokról, a közmondások-

ról és az idegen szavak írásmódjáról és kijelentéséről esett szó.

Az ügyviteli órákon olyan témákkal foglalkoznak, mint a vállalati igazgató szerepe, az alsószintű vezetők önállóságának jelentősége, a titkárnő és a vállalati ügyrend, az aláírási jogok, meghatalmazások és a titkárnő ezzel kapcsolatos feladatai, vagy a vezetők postájának, tárgyalásainak, utazásainak előkészítése, időbeosztásának nyilvántartása.

A kulturált magatartás című tantárgy a hallgatók véleménye szerint is a legérdekesebb. Hiszen ennek keretében pszichológiai ismereteket sajátítanak el. De olyan témák is napirendre kerülnek, mint a munkaegészségügy, az emberekkel való bánásmód korok és nemek szerint, a pihenés és a munka pszichológiája. Külön órák kapnak kozmetikai és divat-tanácsot, s útbiztatást arra is, hogy mit olvassanak. A résztvevők pedig kérdeznek, tanácsot várnak. Egyikük megkérdezte: „A főnököm kilenc ismeretlen embert fogadott, viszem a kávé, kinek adjam először?” „Minisztériumi osztályvezető és vöröskeresztes szervezőtitkárnő várja a főnököt. Melyiket vezessem be először?”

A többi tantárgy is hasonló érdekes, hasznos tudnivalókat tartogat. Posch Károlyné dr., aki maga is tanít levelezést és ügyvitelt, s lelke, szervezője a tanfolyamoknak — mondja el, hogy rendszeresen megkérdezi, miről hallanának még szívesen, mire kíváncsiak. S az utolsó órát önfényképezésre használja — leírhatja valamennyi hallgatóval egy-egy napját, mit csinálnak és hogyan.

— Látogatási jegyet vezettünk, s aki szorgalmasan hallgatta az órákat, elsajátította az ismereteket, azok munkahelyére a TIT a tanfolyam befejeztével levelet ír. Többen kaptak már e levelek révén jobb, megfelelőbb beosztást. Olyan főnök is akadt, aki maga kereste fel levelével a tanfolyamot, hogy elmondja, nagyon hasznosnak találja, titkárnője gondosabb, hozzáértőbb lett.

— Ön szerint milyen a jó titkárnő?

— Aki legalább 30 százalékban tehermentesíti főnökét.

Horváth Dezső

Kádár Márta

A ktsz nem izgul

Üllés szolgáltatóiparáról

Ha jól akar írni valaki a falu kisipari ellátottságáról, Üllésre menjen. Ez a földgázra telepedett, most növekvő község nyugodtan dicsekedhet. A hasznos szedjük sorba a szokásos szakmákat a tanácsházán, egymás után csak ez hangzik: Üllésen ez is van. Sőt olyan is, amire első nekirugaszkodásra nem is gondolunk. Az, hogy helyben javítanak háztartási gépeket, rádiót, televíziót, hogy van sárkőves is, kötőde is, motorszerező, meg gumijavitó, műszerész, ki tudja hány férfiszabó — azt még csak nyugodtan jegyezgetem. De van-e gázszerező? Mert itt már nehéz összeszámolni a gázfűtésű lakást. Állandó javítója van a DÉGÁZ-nak, megbízható, pontos munkát végez. Hát vízszerező? A törpe vízmű kezelője javít is. A falu szelén nagy tábla hirdeti, hogy itt autót javítanak.

A tanácsoshoz egyre-másra érkeznek a kérelmek, magánkisiparosok szeretnének műhelyt nyitni. Tóth Imre, a községi tanács vb-titkára azt mondja, eddig minden jelentkezést indokoltnak találtak és javasolták is a szükséges engedély megadását.

Üllésen „fellelvára”, üzemháza, van az Első Szegei Járás Ktsz-nek. Azért térek be ide, hogy megtudjam, milyen a széljárás, lehet-e érezni itt a maszek-kérelmek hatását. Rögtön meg kell mondanom, teljes a nyugalom. Sorra járom a műhelyeket, hivatalosan a „részlegeket”. Ocskó Márton asztalos egyik alapítótagja a szövetkezetnek. Új szobabútor készítő két férfit, két székelyt, asztal, két éjjeliszekrényt és szárnyas tükör a garnitúra. Megelégedett ember. Eddig még volt munkája. Nyugdíjig mindenképpen itt marad. Nem panaszkodik a másik alapító, Vitéz Tibor sem, Cipész. Csak azt teszi szövé, hogy az ő munkája teljesen áthanyatlott a javításra. Új cipőt két éve csinált, azt is magának. A kereset nem sok, de nem menne el maszeknak. Így minden utánjárás nélkül meg kell mondani, hogy az Üllésen minden tekintetben a szövetkezetnek van a háta.

Leírva Vitéz Zsuzsanna a járás egyetlen szövetkezeti

fényképészetében egy ajtóval arrébb tanulja a szakmát. Semmiképpen sem akar itt maradni, ha végez. A felszerelésre panaszkodik. Műteremnek csak jóindulattal lehetne nevezni azt a részt, ahol a nagy lámpák állnak. A labor alig nagyobb egy szekrénynél. Igényes munkát itt nem lehet végezni. A mester, Wéber Gusztáv átpártolt a fotózás könnyűlovasságához, átnyergelt a riport-fényképezésre. Így meglehetősen, különben becsukhatná a boltot, Esküvői képet is inkább „menet közben” készít, ezt keresik.

A fodrászoknál — női és férfi — és a női szobáknál azért végzünk hamar, mert kevés szakmába vágó kérdést tudok feltenni. Csendes, nyugodt műhely mindenütt. Érdekes viszont számomra Komár Imre rádiós birodalma. Hivatalosan „kontárnak” mondták, a nép inkább ezermesternek tisztelte annak idején. Mióta tagja a ktsz-nek, nyugodtan dolgozik. Ő aztán igazán szereti a szakmáját. Most éppen televízióval kacérkodik. Tükröbői nézi, hogyan változik a képernyő fénye, ha hátul babrálja. Eddig még mindig megtalálta a hibát. Szeriamunkája is van, telepes rádiókat alakít át hálózatúra. Ahogy nyúlik a vezeték a távok közt, úgy szaporodik itt bent a munkája. Megszokták az emberek a régi készüléket, nem vesznek újat, csak átalakítatják. Azt mondják róla, biztoskezü ember.

Igy foglalhatom össze a kérdésre kapott válaszok lényegét: Van munkájuk, a konkurrencia erősödését közvetlenül még nem érzik Szegezen, a ktsz központjában is érdeklődöm. Ők is nyugodtak. Ha kevés a javítani való, piacra dolgoznak. Ha a járási állapotokat összességében nézik, ipari tanuló is akad bőven, és sokan szívesen maradnak a ktsz-nél.

Távol áll tőlünk, hogy problémát csináljunk ott, ahol nincsen. A magánkisiparosok azért kapnak működési engedélyt, hogy a lakosság sokat panaszkodott szolgáltatóipari hiányérzetét kielégítsék. Szükség van be-

csületes munkájukra. De ha közelebről nézzük a dolgot, ez előbb-utóbb versenytűst jelent. Jól jön ez a verseny, a lakosságnak mindenképpen. De ha a ktsz azt mondja: én nem futok, nekem így is jó, ahogy van, akkor attól tartunk, esetleg lemaradnak majd. Sokkal mozgékonyabb a maszek.

Azt mondják a központban, elvárják, hogy a tanács megkérdesse őket, mielőtt működni enged a maszekot, nem tudna-e a szövetkezet hasonló részleget szervezni. Egyszer került csak szóba, de tévútnak egyszer is elég. A szövetkezetnek vállalnia kell a versenyt, a mechanikus keretei között, külön állami daikálás nélkül. Neki kell megkeresnie minden továbblépés lehetőségét, tudomásul véve, hogy nincs egyedül a piacon. Legalább olyan fürgének kell lennie, amilyen a maszek.

Horváth Dezső

Mocsár Gábor:

Séta a hegy fölött

4. Százöt évében, hogy az USA Pennsylvania államában. Titusville környékén egy valamikori vasúti alkalmazott, Drake ezredes (majdában sohasem volt ezredes, valójában csak a 100 éves olajipar ünnepe, 1959-ben „igazolták” ezredesi rendfokozatát) egy ütött-kopott, ócska gőzberendezéssel, rengeteg kűszködés és gúnyolódás közepette lefűrt 23 méter (!) mélységű, amikor végre feltört a sűrű fekete folyadék. Ettől kezdve számítják az olajipar történetét.

Ami persze nem jelenti azt, hogy az emberiség nem ismerte volna a kőolajat, ismerte, használta, sőt imádták is azokat a szent, nagy tüzeket, amelyek főképpen az ősi Perzsia területén lobogtak Kőolajforrás égett ott minden bizonnyal. Mennyit éghetett el évezredekben, tán évmilliókat?

Babilon, Ninive és más ősi sivatagi eltemetett városok ásatásakor kiderült, hogy kavicshoz, bitument — a kőolaj megdermedt formációját — használták kötőanyagként. Ez a

tény maga Herodotos is megemlíti, úgy tudja, hogy az aszfaltos kőolajat az Is folyó, az Eufrátesz mellékfolyója hordta magával. Mennyit hordhatott belőle?

Az egyiptomiak is valami aszfaltfeleséget használtak a holttestek balzsamozásánál. Mindvégig azonban minden földrészen, Kinától a fel nem fedezett amerikai indiánokig, gyógyserkent is használták a véletlenül földfelszínre szivárgó, felbugyánzó kőolajat — no, de az ilyen célra felhasználni mennyiség nem lehetett számottevő, bizonyosság rá, hogy a kínaiak is, meg az indiánok is fennmaradtak, bár petróleumot ittak, hogy megmaradjanak.

Százöt évtizede azonban az ember nekiállt, s azóta egyre vadabb ütemben, fékezhetetlen mohósággal szedi ki a földből a fekete aranyat. Autó és repülő, traktor és tank, világítás és fűtés, béke és háború egyaránt nem nélkülözheti — a világ megcsöndesedne, megállna, meghalnán tán, ha nem volna kőolaja. Egyre mélyebbre fúr utána az ember. A pennsylvániai 23 méteres kútacska afféle véletlen tyűkkapargálás azokhoz a 6-7 ezer méteres fúrásokhoz képest, amelyeket keleten és nyugaton egyaránt az olajért lemélyítettek. Száz évvel ezelőtt — 1870-ben — az évi összes olajtermelés egymillió tonna volt, kanálnyi a most már évi másfélmilliárd tonna felé hőmpolygó olajfolyamhoz képest.

De nemcsak arról az iratlan mennyiségről van szó, amit már eddig is feltárt, kitermelt az ember, hanem arról is, aminek létezéséről még nem is tud. Meglehető dolog, de tény,

Háromhatalmi értekezlet

A három nagyhatalom vezetőinek tanácskozása megkezdődött. A tanácskozáson a Szovjetuniót Sztálin marsall és külügyi népbiztos, az Egyesült Államokat Roosevelt elnök, valamint Stettinius külügyi államtitkár, Nagy-Britanniát Churchill miniszterelnök és Eden külügyminiszter képviseli. Egy kommentátor meg nem erősített jelentése szerint a tanácskozások valahol Európa egyik felszabadított államában történnek.

A Becsületrend lovagjai

Párizs, február 6. Mint a francia hírszolgálat közli, a Vörös Hadsereg néhány tábornokát a Becsületrend lovagjává avatták, így a többi között Tolbuhin, Malinovszkij és Zsukov marsallokat.

Béna légelhárítás

A németek a legnagyobb erőfeszítéssel próbálják a fegyelmet fenntartani Németországban. A német sajtó, amely egészen korlátozott terjedelemben jelenhet csak meg és hirdetésekkel sem közölhet, most csak igen kevés katonai hírt közöl, de a szűk terjedelmhez viszonyítva annál több helyet szentel a buzdító felhívásoknak. Ezekben utolsó leheltilig pénztülmakot ígérnek tartó harcra hívja fel a németeket.

„Kísértet” és autók

A Bainwood körzetben dudáló, Castleben lakóknak, vagy harlórd Cattelmore valóban nem mindennapi kéressel fordult az illetékes kerületi közlekedési felügyelőhöz. Az volt az óhajja, hogy a rendőrség hivatalosan tiltsa meg az autókban, hogy ódon kastélyától egy kilométeres

A szombati légitámadásról Bernbe és Stockholmba szivárgó hírek szerint a berlini légelhárító szolgálat és a közlekedés teljesen megbénult.

Térítés a károkért

A légitámadások és az ostrom következtében Szege város területén elég sok ház megsérült. Főleg az ablakokban végzett nagy pusztítást a háború. Ezeknek a rongálódásoknak jelentékeny részét máig sem állították helyre. Kinek a kötelessége az ilyen hibák kijavítása? A kormányrendeletek szerint a rongálódások helyreállítására a háztulajdonos köteles, aki viszont a hivatalosan felbecsült károkért térítést kap.

A cukorszirup receptje

Cukorszirup készítéséhez cukorrépa használandó fel. A répa bokros fejét le kell vágni. A megmaradó részeket meghamozzuk, felszeleljük, ha van húsdaráló, ezen átnyomjuk és vízzel feltöltjük. Az így készült főzetből a kiszedett repadarabokat kipréseljük és az így előálló szirupot tovább sűrítjük.

Az így előállított szirup sötétbarna színű, édes málatáizú, főzésre és sütésre felhasználható, hideg állapotban is élvezhető.

Felfőzés előtt a feldarabolt cukorrépa részek kénezésével elérhetjük, hogy a szirup fehér színű lesz.

élenk és főleg olyan zajos a közlekedés, hogy kásától ingerült, s ennél fogva nemcsak éjfélkor, hanem egész éjszaka kísértet... Az illetékes hatóságok lord Cattelmore kérelmét „sajnálattal” elutasították.